

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, torek 10. avgusta 1920.

Št. 176.

Vesničeva misija v drugič ponesrečila.

Konec prometne konference v Mariboru. — Zopetno podraženje železnic. — D' Annunzio proti socialistom.

Prekmurje se pogreza.

Lani ob tem času smo se topili veselja: nad tisoč let od našega telesa odtrgani. panonski brat Prekmurec je postal svoboden! Bili smo priča, kako se je topil ta osvobojeni brat v svojem veselju na prvem taboru v Beltincih. Pozdravljali, poljubovali so nas kot svoje zopet združene brate, narod sam je razkritih glav, odprtih src, prvič zapel himno: Lepa naša domovina.

Leto pozneje: zopet smo romali tja dol v slovenski Banat k svojim bratom, da v Murski Soboti skupno proslavimo enoletnico istega praznika v Beltincih. Kakšno presečenjenje! Mislili smo, da smo zašli v deželo onkraj Prekmurja, k najstrupenejšemu sovražniku slovenskega Prekmurja. Namesto lani iskrenih oči, letos lokavi pogledi; naši pozdravi so ostali brez odmeva, naša himna je našla pokrite glave, nema usta, zaprta srca; pri kraljevi napitnici in himni iz srede hrvaških častnikov in našega Sokola je tudi inteligenca po večini obsedela in napram našemu »Živijo!« so padli izzivajoči »Eljen!« klici.

Obstrmeli smo. Kdo je tekom enega leta povzročil ta prevrat? Madžaroni sami? Ni

Šaljive povestice o Nasredinu.

Božji dar.

Nekega večera je sedel Nasredin pred svojo hišo ves žalosten, ker mu je osel poginil, denarja pa ni imel nikakoršnega, da bi si kupil drugega. Tudi njegova suknja je bila vsa v »cvetju«, ampak s čim naj si kupi drugo?

Hudo mu je bilo radi revščine in bolelo ga je, zlasti ker je vedel, da bodo njegovi sovražniki brili iz njega norce. Ko je tako premišljeval je opazil, da ni nobene druge poti nego prositi božje pomoči.

Poklekne pred hišo in začne na glas moliti: O, Alah, usmili se svojega služabnika in mu pošlji sto cekinov! V tem trenutku je opazil, da prisluškuje molitvi njegov največji sovražnik, žid Abraham, zato je molil nadalje: »Ali prosim te, Alah, da mi pošlješ ravno sto cekinov, ker če bo eden manj, tedaj jih ne bom vzel.«

»Čakaj, lopov«, je dejal žid Abraham sam pri sebi, »bom videl, če si res tako pobožen«. Tisto noč je žid položil pred Nasre-

mogoče! Kdo potem? Predložili so nam v odgovor list slovenskega katoliškega župnika Klekla, katerega smo lani v Sloveniji, posebnost v Mariboru, proslavljali kot narodnega mučenika boljševiške vlade.

Ostrmeli smo, čitajoč ostudne napade na Sokola. Toda svojim očem nismo mogli verjeti, ko smo obenem čitali istega slovenskega katoliškega duhovnika gonjo tudi proti — orlovskemu naraščaju. Da, tudi proti orlovskemu naraščaju. Zgodilo se je, da je dekan Slepec, namestnik madžarskega škofa v Prekmurju, raztrgal lépak, vabeč na neko orlovsko prireditev in da je njegov kaplan Kranjc v šoli zabranil tudi prigrasitev mladine k orlovskemu naraščaju. Pribili smo že zadnjč. da isti dekan na Vidov dan ni hotel opraviti božje službe, ampak je za to določil svojega kaplana, ki je obrnil cerkvi hrbet, ko se je zapela himna Bože pravde. In da sta se oba duhovnika namenoma odtegnila tozadevnemu slavu šolske mladine ter se rajše sprehajala z madžaronskimi židi. Ali glede teh dveh duhovnikov je znano, da sta madžaroni. Toda župnik Klekl in njegovi tovariši so vendar sloveli kot zavedni Slovenci?

Kako grozno smo se tudi v njih motili, evo za danes nekaj dokazov, kakor jih nam sami podajajo v roke: Neki kaplan je na-

dinova vrata devetindevetdeset cekinov in se skril v bližini, da vidi, če jih bo Nasredin vzel.

Ko je Nasredin zapazil drugo jutro cekine je postal zelo radosten in jih je takoj začel preštovati in našel, da jih je 99. Hladnokrvno jih vtakne v žep in pravi na glas: »Hvala ti, Alah, da si mi dal 99 cekinov, ker zdaj vem, da mi boš dal še stotega.«

Žid Abraham je gledal jako debelo in prej kot je mogel ziniti besedo, je že Nasredin odšel v svojo hišo.

Odšel je torej za njim, da dobi svoje cekine nazaj. Nasredinu pove, da je poslušal njegovo molitev in ga je sklenil skušati.

Nasredin ga grdo pogleda in pravi:

»Tako zloben človek si torej; Ni dovolj da si me poslušal pri molitvi nego si še tako nesramen, da hočeš ubogega častilca Alahovega oropati njegovega božjega daru?«

»Ni tako, veleslavni, velemodri in velespoštovani gospod efendi. Nisem prišel, da te prevarim in se ne lažem, ker cekini so zares moji. Usmili se mene reveža in mi vrni denar.

pram dvema našima uradnikoma se izjavil, rajše vidim madžaronskega katoličana, nego liberalnega Slovenca. — V dneh, ko je župnik Klekl popeljal prekmurški narod na Orlovski tabor v Maribor, kjer je iz ust in peresa naših škofov slišal in čital blagoslov orlovskega naraščaja in se je pred tem višje cerkvenim blagoslovom ponižno klanjal, je pisal v svojem listu: »Obdrügam se toži liberalni dopisnik »Murske Straže«, ka Okrajni šolski svet za Prekmurje nešče dopustiti, ka bi se med šolskov decov sokolsko ali orlovsko društvo »stavljalo. Tu njemi ovadimo, ka toga ne zahtevajo samo »nekateri člani šolskega sosveta«, nego vsi enoglasno z g. civilnim komisarom vküp; ar vsaki pedagog i splošno vsak čeden človek more znati, ka je to pogübelno delo, med otroke takša nasprotna društva vpeljati . . .« Ste slišali gg. katoliški pedagogi v Sloveniji, kako vas obsoja vaš tovariš iz Prekmurja. Ker se agitaciji iz Slovenije ne upa še javno upreti napram Orlovstvu sploh, dovoljuje, da k Orlom pristopajo samo v njegovih naukih že vtrjeni odrasli Prekmurci. Ali kakšni jugoslovenski Orli so in bodo ti Orli, piše na drugem mestu: »Orlovsko društvo vzeme med sebe samo tiste, ki verjejo v Boga in njegovih zapoved se držijo. Vsaki vervajoči židov i

»Ti nesramni človek, ti se rogaš mojemu bogu! Zato zaslužiš, da bi te potožili na klop in ti naštel 500 batin po zadnji strani!« Abraham je prosil in jokal toda vse ni pomagalo nič. Nasredin je trdil venomer, da je Alah uslišal njegovo molitev.

Ko je žid videl, da se ne da ničesar napraviti s prošnjami, je predložil, da gresta k sodniku, ki naj razsodi.

»Dobro«, je rekel Nasredin, »proti temu nimam ničesar, toda peš ne morem iti niti ne v taki raztrgani suknji. Počakati moraš, da si kupim novo in da si kupim tudi osla.«

Abraham, ki je bil v strahu za svoj denar in je želel čimprej priti zopet do njega, ponudi Nasredinu svojo suknjo in svojega osla. Nasredin je bil zadovoljen.

Ko prideta pred sodnika je pustil Nasredin, da je žid najprej povedal svojo tožbo. Ko je končal je rekel Nasredin:

»Glej, pravični sodnik, kako se žid nevernik roga moji trdni veri v Alaha.«

Sodnik je kljub temu že hotel soditi v prilog židu, ko pravi zopet Nasredin:

»Pravični sodnik! Kadar sliši človek govoriti tega nesramnega in nenasitnega ne-

protestant sliši zato v orlovsko društvo. — V kakšnem srednjeveškem duhu vzgaja svoje vernike, o tem čitamo v zadnji številki. »Novin«: »Novomešnik! Kak globoko morje božjih skrivnosti i pošlivanja vernoga ljudstva je skrit pod to ime. Kristus je dobo novoga, močnoga, gorečega namestnika, ki bo z njegovim srcem iskao nebeškega Očeta čast i zveličanje nesmrtnih duš. Duhovniško srce Kristusovo, mora biti njegovo v drugoj izdaji. Kolika sreča, kolika milošča, kolika neprecenljiva dobrota za celi svet je tak samo en novomešnik«. Naj nam za danes zadostujejo ti vzgledi katoliškega fanatizma, ki podreja ves naroden čut in svobodo vsega naroda brezpogojno samo slepemu cilju vsekatoličanstva, oziroma klerikalizma. Resnico teh trditvev hočemo v naslednjih izdajah dokazati zopet samo na podlagi tiskanega potrdila teh duhovnikov, ki smo jih smatrali dozdej za zanesljive Jugoslovence, ki pa so se v zadnjem času sami izdali kot — najbolj nevarni protidržavni elementi.

Da, Prekmurje se pogreza. Ali ne pogrežajo ga toliko madžarske izdajice, ki jih na začudenje vse pošteno misleče jugoslovenske javnosti pustita vlada v Ljubljani in Beogradu nemoteno rovariti proti obstoju države. Najgloblje ga pogrežajo vplivne izdajice med narodom samim.

To v pojasnilo k dogodkom, ki ob tem času tirajo komaj osvojenega Prekmurje nazaj v sužnost madžarske posvetne in cerkvene nadvlade.

Delimitacijska komisija.

O splošnih pravicah te za nas važne komisije je že splošno znano; o njenih posebnih pravicah se izdajo pravočasno tozadevna navodila. Kolikor doslej znano, spada tu sem pravica samostojne določitve meje, ako to zahtevajo v posameznem slučaju zgolj gospodarski, ne pa narodnostni interesi; ima nadalje pravico kompenzacijskim potom določiti mejo v posameznih slučajih med obema državama. Za nas je tozadevno posebno važno sporno ozemlje od Sv. Duha nad Falo preko Kozjaka in Slov. gorle v smeri proti Špilju. Izročeni smo milosti ali nemilosti te komisije, ki ima državna mejnike seboj in kamor ga postavi, tam ima obstati.

Kot oficijelno smo glede rahločutnosti te komisije tudi zvedeli, da jo moramo brezpogojno smatrati kot našega gosta in sicer tudi zastopnike nam notorično sovražnih držav. Zato apeliramo na vso našo javnost, posebno na vse prevročekrvneže: ohranite mirno kri! Nobenih žalitev, bodisi napram nekaterim nam osebno nesimpatičnim zastavam, bodisi napram članom dotičnih držav. Pokažimo jim — ker o tem dvomijo — da smo kulturni narod! Napram samim sebi pa pokažimo, da se znamo zatajevati, kadar to žrtvev zahtevajo od nas višji inte-

vernika, mora misliti, da je znorel. On se hoče po vsej sili okoristiti s tujim blagom in obogatiti na račun vernikov. Prepričan sem, da je on še tako nesramen, da bi trdil, da je tale suknja njegova, ali da je njegov osel, ki stoji zunaj, na katerem sem prijezdil.

»Da« je rekel Abraham hitro, »osel in suknja sta moja.«

»No, sam si se prepričal, modri sodnik«, je rekel Nasredin z veličastnim glasom.

Sodnik je grdo oštel Abrahama in je rekel, da naj se šteje srečnim, ker ga pusti oditi domov brez kazni.

Nasredin je lepo odjahal na židovem oslu in v židovi suknji z Jenarjem v žepu, kar je vse tako lepo postalo njegova lastnina, domov, tam pa pravi ženi: »Vidiš, saj sem vedel, da mi bo oni, ki mi je dal 99 cekinov, lahko dal še stotega.«

resi domovine. In te za naše obmejno ozemlje usodne dni zahtevajo to žrtvev od nas višji državni interesi, torej klonimo se njim, ne komu drugemu. Neoficijelno pa izvemo zanimive podrobnosti tako o zgodovini prihoda te komisije v Maribor, kakor o posebnostih posameznih članov komisije. V Parizu se je bil hud boj predal so se odločili posetiti tudi naš Maribor. Anglija je igrala nam neprijazno vlogo in simpatizirala očitno — ne čudite se, da se čudeži še vedno gode — z Nem. Avstrijo. Nemci so že iz vsega početka si znali pridobiti simpatije te njih usodo odločujoče gospode; šumne, razkošne pogostitve — te vlečejo. Pozabljena je nemška medvojna parola: Gott strafe England! kajti pokazala se je, da je Bog kaznoval ravno tiste, ki so na prokletstvo Anglije ščuvali tudi Boga. Časi se pač spreminjajo. Nas so smatrali za surov narod, ki bi ne bil zmožen to gospodo dostojno sprejeti, še manj pa ji garantirati osebno varnost. Še le našemu generalu Pliveliću se je posrečilo te pomisleke razpršiti. Na pritisk Francije se je Anglija odločila za obisk Maribora. Toda Anglija je stavila izrecen pogoj: sedež komisije v Mariboru je le toliko časa ugotovljen, dokler Jugoslavija garantira osebno varnost in nudi vse ugodnosti, katere zahtevajo člani komisije. Torej le en nepremišljen klic, ki bi temu ali onemu članu te komisije ne bil po volji, pa se komisija preseli preko naše meje, kjer je za ta slučaj že danes vse pripravljeno.

Zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru dne 29. avgusta 1920!

Dnevne vesti.

Tušar v Mariboru. Danes ali jutri potuje z vlakom, ki odhaja ob 16. uri iz Ljubljane čehoslovaški ministrski predsednik Tušar, skozi naše mesto. Na kolodvoru ga pozdravita zastopnika g. okrajni glavar dr. Lanjšič ter vladni komisar g. dr. Leskovar. Poziva se tudi občinstvo, da se tega pozdrava mnogobrojno udeleži.

»Slovenčev“ vulkan bruha radi sprejema „Orlov“ na Bledu, ogenj in žveplo na naše Sokolstvo in našo inteligenco tudi v Mariboru. Vsi naši javnosti — tudi klerikalni, je znano, da se od naše strani napram udeležencem tabora ni zgodilo niti najmanje nasilje, že zato ne, ker smo jih kratkomalo ignorirali. V listu samem smo konstatirali samo dejanja in dejstva, ki jih je lahko vsakdo kontroliral. Da so bila naša poročila, zlasti ona, ki so ugotovila resnično število udeležencev, neljuba našim nasprotnikom, ki so iz 5000 udeležencev skušali napraviti 50.000, radi verjamemo. »Slovenec«, ki nam očita nedostojnosti, naj si ogleda pisavo tistih dni svojih bratskih istov v Mariboru; tu mrgoli samih čisto osebnih ostudnih napadov na člane našega uredništva, ki so vršili svojo dolžnost istotako kakor gg. kolegi iz Ljubljane v nasprotnem taboru. Zakaj se »Slovenec«, čigar sotrudniki osebno protestirajo proti takim osebnim napadom, ne obsoja ne rščanske, nekolegijalne in nedostojne pisave svojih listov v Mariboru? Sicer pa se čudimo tem izbruhom Slovenca tudi z njegovega stališča, ki mora biti katoliško. Na tem stališču bi morali gospodje pri »Slovencu« ravno v tem slučaju praktično pokazati svojo krščansko teorijo, na katero jih opominja sam škof dr. Mahnič, ko piše v pozdrav taboru: »Da ste od tega sveta, bi Vas svet hvalil; ker pa ste od Boga, Vas svet mora sovražiti in preganjati!« No, torej. To se je, kakor »Slovenec« trdi, zgodilo na Bledu in tudi v Ljubljani. Če ste pravi kristjani in ne samo po imenu, bodite veseli, ker Vaše plačilo bo neizmerno. Iz narodnega stališča pa ti dogodki ne zadenejo svojega cilja; kajti vi vsi ste se na tem taboru slovesno odrekli na-

rodnosti ter jo popolnoma podredili univerzalni ideji katoličanstva. Kar nas je posejilo, to niso bili ne Čehi, ne Hrvati, ne Francozi itd., ampak — internacionalni klerikalci.

Nemške sanje o Mariboru. Po mestu razširjene govoriče, da bo ententna komisija »popravila« meje tudi za Maribor, so tako smešne, da jih noben resni Nemec ne smatra več resnim. Govoriče imajo seveda svoj namen, po nepotrebnem razburjati obe narodnosti do nepremišljenih dejanj. Opozarjamo naše občinstvo, da se ne pusti zapeljati na ta prozorni led in da raznašalce teh vesti naznani oblasti.

Šolska veselica v Svečini pri Zg. sv. Kungoti. V naši obmejni Svečini se je vršila v nedejo popoldaa v šoli šolska veselica z deklamacijami, petjem ter dvema igrama, R. Reharjevimi »Škratoma« ter Stritarjevimi »Starim očetom iz Amerike«. Celotna uprizoritev je dobro uspela ter prinesla par sto kron za nabavo šolskih potrebščin ubožni deci. Zahvala za to šolsko prireditvev na naši skrajni meji, ki ima ravno radi tega še mnogo večji pomen, gre v prvi vrsti šolskemu voditelju g. Hauptmanu ter gg. učiteljicama Minki Punčuhovi ter Marici Rothovi. Srčna hvala pa tudi predvsem posetnikom iz Maribora, posebno onim, ki so plačali vstopnino kljub temu, da so prišli prepóźno. Želeti bi bilo v naših obmejnih krajih še več takih prireditvev.

Železniška konferenca. Pri sobotni popoldanski konferenci se je določilo vprašanje izvrševanja službe ter odprave blagovnega prometa med Jugoslavijo in Avstrijo in sicer za proge: Dunaj—Maribor, Wolfgang—Dravograd—Meža, Celovec—Maribor, Beljak—Področica in Celovec—Področica. — Za izvrševanje carinske in policijske kontrole od avstrijske strani na progi Dunaj—Maribor se je določila obmejna postaja Spielfeld—Strass, od naše strani pa St. Ilj. Pri ekspressnih in brzovlakih se vrši revizija obojestransko že v vožečih vlakih. — Kot obmejne postaje se določijo: Na progi Dunaj—Maribor od avstrijske strani Spielfeld, od naše pa St. Ilj. Na progi Dravograd—Meža—Wolfsberg od avstrijske strani Ettendorf, od naše pa Labud. Na progi Celovec—Področica od naše strani Zihpolje od avstrijske pa Celovec. Na progi Beljak—Področica od avstrijske strani Finkenstein, od naše pa Bače. Na progi Maribor—Celovec od avstrijske strani Celovec, od naše Grabštanj. Za dobo tega provizorija se bode vršila kontrola po regenburških dogovorih iz leta 1919. — Pri konferenci se je obojestransko izrazila želja, da se sklene direktni dogovor glede prometa z Italijo ter jadranskimi pristanišči. — V svrhu izgotovitve detajlne komercijelne službe bo Jugoslavija sklicala v kratkem tozadevno konferenco v Ljubljano, na katero bo povabila tudi avstrijske interesente.

Gospe in gospodične, ki bi rade sodelovale v sotorih na veselici povodom zleta Sokolskega Saveza SHS dne 29. t. m., prosimo, da pridejo v četrt. k. dne 12. t. m. ob 20. (8.) uri zvečer v Narodni dom, kjer se naj blagovolijo prijaviti pri gospej Balon.

Sokolski zletni odbor ima danes zvečer sejo v Narodnem domu in se vabijo bratje načelniki odsekov na zanesljivo udeležbo. Zdravo!

Ofertna licitacija glede dobave krušnega žita, ovsu stisnjene slame in sena za mariborsko in ptujsko garnizijo je razpisana. Pismene ponudbe, kolkovane s 40 K, vpslati do 11. t. m. pukovski okružni komandi v Mariboru, kjer se izvejo podrobni pogoji.

Pri kontroliranju napovedi o popisu prebivalstva se je dognalo, da so stranke v rubrikah, določenih za različno prebivalstvo, opustile navajati tudi deco. Da ne bodo stranke po nepotrebnem imele sitnosti, se vse one, katere so opustile navajati med prebivalstvom tudi deco, poziva, da pole če jim še niso odvzete, popravijo na ta način, da vbišejo tudi deco, če bi pa že pole bile oddale, pa naj se zglobe na mestnem magistratu, vojaški urad, Slomškov trg št. 5, dne 11. med 11. in 12. uro.

Narodni svet za Koroško v Velikovecu je izdal troje vrst narodnih kolkov. Enega v zeleni barvi po 1 krono s sliko Vrbskega jezera, drugega po 50 vin. v rdeči barvi s sliko koroškega slovenskega fanta v narodni noši in tretjega po 50 vin. v modri barvi s sliko koroške slovenske devojke v narodni noši. Kolke je izdelal Maksim Gaspari in so lepi. Razpečavanje se bo vršilo potom koroških odborov in podružnic Jugoslovenske Matice. Pozivamo vsa slovenska društva, da jih o priliki kakih prireditvev naročajo pri najbližjem koroškem odboru oz. podružnici Jugoslovenske Matice. Pozivamo tudi vse trgovce in trafikante, da jih naročajo in razprodajo. Za Ljubljano in okolico bo razpošiljal kolke Gosposvetki Zvon.

Prepoved klanja in izvoza mladih živali. V uradnem listu z dne 9. julija 1920 št. 82 deželne vlade za Slovenijo je naredba 284 osrednje vlade, s katero se prepoveduje klanje in izvoz mlade živine. Ker ima ta naredba namen pospešiti živinorejo in je torej važna za vse živinorejce, objavlja se v celoti. Član 1: Prepovedano je klanje goved in ovac ženskega spola pod poldrugim (1/2) letom starosti in moških telet pod dvema (2) mesecema starosti. Istotako je prepovedano klanje bregjih krav in telic, ovac, koza in svinj. Izvzeti so primeri zasilnega klanja. Član 2: Goveda in ovce ženskega spola pod poldrugim (1/2) letom in moška teleta pod dvema (2) mesecema stara, ki imajo hibo ali so nerazvita, pa je njih reja radi tega ekonomsko škodljiva, se smejo izjemno klati, toda samo z dovolitvijo političnega oblastva, in sicer na postavi pismeno izdanega mnenja državnega ali občinskega veterinarja. Član 4: Prepoveduje se izvoz goved obojega spola in ovac ženskega spola pod štirimi (4) leti starosti, ovnov pod dvema letoma starosti in svinj pod enim letom starosti. Izvoz mršavih svinj je prepovedan. Izmed konj se smejo izvažati samo oni, ki so nesposobni za plemenjenje in službo ter dobri samo za klanje. Član 5: Kdor ravna zoper to naredbo, se kaznuje z denarno globo od 200 do 1000 dinarjev, oziroma od 800 do 4000 kron. V drugič se kaznuje z dvojno denarno globo, če pa prekrši tretjič to naredbo, se mu odtegne obrtna pravica. Za izrekanje kazni so pristojna politična oblastva. Pritožba zoper izrečene kazni se mora vložiti pri prvem višjem političnem oblastvu v roku treh dni in njegov odlok je dokončen. Član 6: Točno izvrševanje teh določil nadzirajo minister za kmetijstvo in vode, minister za prehrano in obnovo dežel, minister za notranje zadeve in minister za vojno in mornarico oziroma pokrajinske vlade po svojih podrejenih organih. Član 7: Ta naredba stopi v veljavo čez deset dni izza dne, ko se objavi v »Službenih Novinah kraljestva Srba, Hrvatov in Slovenaca«, ter velja za vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Takrat prenehajo veljati vse naredbe in vsi predpisi, ki se ne skladajo z njo. Glede izvrševanja navedene naredbe določa se v smislu njenega člena 2 sledeče: Prošnjam, v katerih je navesti vzrok klanja, priložiti je ogledni list, na katerem je žival natančno popisana odpredno izkaznico urada za prehrano v Ljubljani v smislu naredbe 51, Uradni list št. 10 in znesek 2 kron ki se porabi za živinski potni list in njega izgotovitev — kot plačilo. Na ustmene prošnje, kakor tudi na prošnje brez izkaznice, oglednega lista in zneska se ne bo oziralo. Rešitev prošnje se bo dostavila stranki potom županstva.

Velikovec. Propagandna kolesarska dirka iz Ljubljane v Velikovec 1. t. m. je izpadla pod vodstvom g. majorja Jakliča dobro. Prvo nagrado je dobil član »Ilirije« g. Šolar. Žal pa, da se naši ljudje tako malo zanimajo za take stvari, ki gotovo več koristijo Koroščem, nego vsi Orlovski tabori. V času, ko se ima na Koroškem izvesti plebiscit, ko je ogrožena meja na Štajerskem in ko nam Italijani zažigajo domove ter zapirajo ljudi, se zdi klerikalnim ministrom bolj potrebno strankarsko delo na Orlovskem taboru, nego skrbeti za narod in državo.

Iz Lokavcev. Zločini, ki jih izvršuje naša klerikalna deželna vlada nad našimi obmejnimi kraji presegajo že vse meje. En tak zločin je tudi najnovejše imenovanje bivšega nemškega učitelja, ki je sedaj upokojen ter prejema pokojnino od Avstrije, zagrizenega nemčurja Poklitscha za gerenta. Pri Lokavcih meja še ni določena, določi jo komaj sedaj mejna komisija. Kakšne interese bo zastopal ta novi gerent pri tej komisiji pač ni treba še posebej povdarjati. Radovedni smo, koliko časa bo naš zavedni narod še trpel take zločine?

Oddaja električnega toka za mesto Maribor iz falske elektrarne.

(Konec).

Za eno tako pavšalno svečo računali se tok za eno leto po naslednjih pavšalnih cenah.

1. Razsvetljava hiš in stanovanj.

- a) Stranski prostori v stanovanjih, kakor: klet, podstrešje, kopalnica, kašča, poletne verande . . . K 2.—
- b) Redkejšje rabljeni prostori, kakor: spalnica, posetna soba, soba za služkinje, stranišča, hodniki, zaprte verande . . . > 2'50
- c) Stalno rabljeni prostori, kakor: kuhinje, jedilnice, stanice in sobe za otroke . . . > 3'—
- č) Stopnišča in hodniki izven stanovanj, kakor tudi svetilke na dvoriščih . . . > 2'50
- d) Hlevi . . . > 2'—

2. Poslovalnice, prodajalnice vsake vrste, delavnice.

To z vsemi zraven pripadajočimi stranskimi prostori, kakor: pisarnami, pisalnicami, skladišči itd.

- a) Prodajalne, ki se zapirajo ob 18. uri . . . K 2'50
- b) Prodajalne, ki se zapirajo ob 20. uri . . . > 4'—
- c) Razsvetljava izložbenih oken ima pri gornjih cenah 30% popusta.

3. Hoteli, gostilne in kavarne.

- a) Malo rabljeni stranski prostori, kakor: klet, kašče, podstrešja, vrtovi, poletne verande . . . K 2'50
 - b) Sobe za tujce . . . > 3'—
 - c) Prostori za vsakovrstno uporabo kakor: kuhinje, jedilne dvorane, sobe za goste, čitalnice, sobe za kadilce, igralnice, hodniki, s opnice in stranišča, ako so v obratu do 23 ure . . . > 5'—
 - č) Isti prostori kakor pod c), ako se v obratu do 24. ure . . . > 6'—
 - d) Celonočne žarnice, n. pr. na stopniščih, hodnikih v hotelih . . . > 7'50
 - e) Hlevi v nastajališčih gostilnah > 4'—
- Ako se licenca prilično podaljša, se pod c) in č) navedene cene nič ne zvišajo, vendar pa je treba tako podaljšane licence Mestnemu elektriškemu podjetju vsakokrat najmanj en dan poprej pismeno javiti.

4. Pekarije in druge obrti z nočnim obratom.

- a) Stranski prostori, kakor klet, kašče i. dr. . . . K 3'—
 - b) Prostori za delo in drugo uporabo > 7'50
- Razsvetljava se lahko pavšalira tudi na ta način, da se od vseh inštaliranih žarnic pavšalira samo ono število žarnic, ki navadno

obenem gorijo. Cena za te žarnice se zviša za 30% vsakokratne tarifne cene, vendar pa se mora najmanj polovica inštaliranih žarnic s tem pribitkom pavšalirati.

Pri takih napravah se montira aparat ki zabranjuje uporabo večjega števila žarnic kakor se je pavšaliralo. Za ta aparat se pobira mesečna najemščina K 2'50.

Pavšalna cena za kurila in različne druge aparate.

Vse cene veljajo za 100 vatov in eno leto:

1. Likalniki:

- a) za domače uporabo K 40'—
- b) za krojače in gostilne > 70'—
- c) za pralnice in druge obrate . . . > 200'—

2. Za domače potrebe sicer uporabljeni aparati:

- a) lonci za kuho K 40'—
- b) električni štedilniki > 70'—
- c) drugi aparati, kakor: ogrevalo za kodralne škarje, aparat za sušenje las, aparat za sesanje prahu, motorji za gospodinjstvo, transformatorji za zvončne naprave itd. > 30'—

Ako se na enem in istem kontaktu uporablja več, pod točkama 1. in 2. navedenih aparatov, je plačati vzlic temu za vsak posamezni aparat celo navedeno pavšalno ceno.

Zadnje vesti.

Vesničeva misija v drugič ponorečena.

LDU Beograd, 9. avgust. Ker demokraci niso pristali na zahteve radikalcev, so na večer obvestili dr. Vesniča, da ne morejo popustiti v svojih zahtevah. V političnih krogih govore, da bo dr. Vesnić morda že jutri vrnil regentu svoj mandat.

Seja ministrskega sveta.

LBU Beograd, 9. avgusta. Danes je bila seja ministrskega sveta pod predsedstvom prestolonaslednika reg. Aleksandra, ki je trajala od 10. ure do 12'40. V glavnem se je razpravljalo o finančnem problemu države. Minister za vojno in mornarico je zahteval kredit za plačilo dobav, izvršenih med vojno. O vprašanju krize ministrski svet ni razpravljalo.

Konec prometne konference.

Maribor, 10. avgusta. Prometna konferenca, ki se je vršila zadnje dni v Mariboru med našimi in nemškoavstrijskimi zastopniki zaradi ureditve medsebojnega osebnega in blagovnega prometa, je snoči dokončala svoje delo. Ob pol 20. uri zvečer je bil zapisnik od obeh strani podpisan. Sporazum se je dosegel v vseh točkah, ki so bile odprte v prometnih vprašanjih med nami in Avstrijo. Na naših kakor tudi na nemških končnih postajah do katerih vozi naše, oziroma avstrijsko železniško osebje, se ustanovijo posebne ekspoziture, ki imajo pravico do napisov v lastnem jeziku in tudi do svojih državnih barv. Ker se bo carinska revizija za potujoče iz Jugoslavije v Avstrijo, vršila na progi Ljubljana—Dunaj v Mariboru, bosta za potnike v Nemško Avstrijo postaji Pesnica

in št. Ilj zaprti. Glede komercijelne službe se opira sporazum na Bernsko konvencijo iz leta 1914 z nekaterimi našim razmeram prilagodjenimi izpremembami. V poštni službi nastane izprememba le v toliko, da se uvede z Avstrijo zopet zavojni promet. V carlnski, varnostni in sanitetni službi ostanejo tudi zanaprej dosednji predpisi v veljavi. Dogovor stopi v veljavo, kakor hitro ga odobrite obe vladi, (kar se pričakuje v nekako 14 dneh.

Maribor, 10. avgusta. Danes dopoldne je zaključila železniška konferenca svoje poble v Mariboru. Nekateri odseki nadaljujejo svoje delo na Dunaju n. pr. oni za izmenjavo in uporabo železniških voz. H končnemu izvršetku načrtov, ki so se v Mariboru izdelali v glavnih osnutkih, povabi, kakor smo že poročali, Jugoslavija prizadete interesente v Ljubljano. Glavno delo pa je v Mariboru dokončano. Komisija je v tem kratkem času izdelala tudi obmejno politično ter narodno gospodarsko dalekosežne načrte in to vsled odločnega, samozavestnega nastopa naše delegacije.

Profesor Cvijić odstopil.

Velikovec, 10. avgusta. Naš delegat pri plebiscitni komisiji za Koroško, profesor Cvijić, je odstopil.

Nezaslišano podraženje železnic.

Beograd, 9. avgusta. Radi ogromnih izdatkov izza vojne za osobje in železniški material je bilo železniško ministrstvo prisiljeno podražiti železnice za 100%. Na današnji ministrski seji pa se je sklenilo na predlog finančnega ministra, da se z 20. avgustom povišajo železniški tarifi in sicer za blagovni promet za 300, za osobni pa za 200 odstokov.

D'Annunzio proti socialistom.

LDU Reka, 9. avgusta. Na Reki se je začel pred vojnim sodiščem proces proti 17 obtožencev, ki so obdolženi, da so meseca februarja t. l. vrgli bombo proti D'Annunziovim karabinerjem, ki so jih izzvali. Proces sam, kakor tudi vse, kar se zgodi pod D'Annunziovo vlado, je popolnoma nerešna zadeva, ker se hočejo ljudje, ki so se mirno udeležili pogreba enega svojih tovarišev, naslikati kot nevarni elementi za Reko, zato ker so socialisti. Kakor znano, so se socialisti že v novembru l. 1918 izjavili proti aneksiji Reke po Italiji ter so ostali na tem stališču do danes. Socialisti predstavljajo danes še edino oviro italijanskim aspiracijam na Reko. Radi tega morajo trpeti nedolžni ljudje, kar je vse v skladu z visoko italijansko kulturo, katere nositelj je veliki italijanski pesnik D'Annunzio.

Reška cenzura.

LDU Reka, 9. avgusta. S 1. avgustom je bila baje odpravljena cenzura na reški pošti, in sicer po nalogu D'Annunzia samega. Zanimivo je, da se je v italijanskem časopisju temu dejstvu posvetilo zelo mnogo pozornosti. Zdi se pa, da se za vsem tem skriva nekaka lokavost. Razglasilo se je pač, da je cenzura odpravljena, medtem pa še vedno obstoja. Z objavo o ukinjenju cenzure so Italijani upali, da bodo lažje prišli na sled raznim zarotam.

Žito za Beograd.

LDU Beograd, 9. avgusta. Minister za pravosodstvo je odobril, da se nakaže beograjski občini tisoč vagonov žita letošnje žetve na sekvestriranih posestvih.

Beograjske občinske volitve.

LDU Beograd, 8. avgusta. Kakor se doznava, so pogajanja med radikali in demokrati glede vprašanja občinskih volitev v Beogradu preklnjena, tako da bodo pri volitvah dne 22. avgusta demokratije in radikali nastopili s posebnimi kandidatnimi listami.

Pelles odpotoval v Pariz.

LDU Praga, 8. avgusta. (ČTU) General Pelles je odpotoval danes zjutraj v Pariz, da poroča francoski vladi o položaju v srednji in vzhodni Evropi ter stališču čehoslovaške vlade.

Cehoslovaške finance.

LDU Praga, 8. avgusta (ČTU). Proračun za leto 1921 ima tri dele: redne, izredne in investicijske dohodke in izdatke. Finančni minister pričakuje, da bo po proračunu dosegel ravnotežje med dohodki in izdatki. Novi davki se ne bodo uvedli. Dosednji avstrijski davčni sistem se bo nadomestil z novim, modernim in socialno pravičnim sistemom.

Komunistična lista za beograjske občinske volitve.

LDU Beograd, 9. avgusta. Včeraj so komunisti objavili svojo kandidatno listo za občinske volitve, ki bodo dne 22. t. m. Za preds. kandidirajo Filipa Filipovića, za podpredsednika pa Mihajla Todorovića.

Poseben begunski oddelek v ministrstvu za socijalno politiko.

LDU Beograd, 9. avgusta. Z ozirom na veliko število naših beguncev iz okupiranih krajev, ki so pribežali iz Dalmacije, Istre in slovenskih pokrajin, bo minister za socialno politiko osnoval poseben oddelek za begunce, ki bo imel nalogo, da po možnosti preskrbi vse begunce z delom. V ta namen bo določen poseben kredit.

Prodaja dinarjev Avstriji.

LDU Beograd, 9. avgusta. Na prošnjo generalnega komisarja avstrijske republike, da naj se uredi način, po katerem bi se kupovali dinarji za plačevanje žita, nakupljenega v naši državi, je gospodarski-finančni odbor ministrstev odobril, da se Avstriji dovoli nakupovati dinarje z avstrijskimi kronami do višine 40 milijonov. Kupovanje dinarjev se mora vršiti preko devizne centrale od bank in drugih denarnih zavodov, katerim bo izdalo finančno ministrstvo za to posebno dovoljenje. Avstrijska vlada pa mora prevzeti obveznost, ki bo sestavni del sklenjenega sporazuma namreč, da bodo avstrijske tvrdke, pri katerih bodo naša posamezna ministrstva naročala blago, sprejemale avstrijske krone kot ekvivalent za naša plačila po sklenjeni pogodbi.

Izdajatelj: Tiskovna zadruga Maribor.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska: Mariborska tiskarna d. d.

Mala oznanila.

Kontoristinja s pisarniško prakso, perfektna tipistka in slovenska stenografinja se sprejme takoj v tukajšno tovarno. Dobra plača po zmožnosti in dogovoru. Začetnice izključene. Ponudbe s pričevali pod »Tovarna« na upravo. 3—1

Naznanjam cenjenim damam in sestram Sokolicam, da otvorim svoj damski modni atelje 16. t. m. na Aleksandrovi cesti št. 45-I. Naročila vseh vrst damskih in otroških oblek, narodnih noš. Sprejemam od danes naprej dnevno od 14.—16. ure popoldan. 3—1 Mileva Zakrajšek.

Radensko kisto vodo po najnižji ceni prodaja Josip Dergas, trgovec, Koroška cesta 48. Pri odjemu več zabojev izdaten popust.

Tobačna glavna založba v Mariboru prodaja po zelo nizki ceni več zabojev.

Prodaja se kompletna sobna oprava radi odpotovanja. — Vprašati Frankopanska ulica 21 (brivnica) med 8.—9. in 13.—14. uro.

Stavbeni prostor, pet minut od državnega mosta, ob cesti ležeč, je za prodati. Vprašati Jenkova ul. 6, Letonija.

Izgubila se je zlata damska ura v parku. Odda se naj proti dobri nagradi pri zlatarju Ilgerju, Gosposka ulica.

Vžigalice v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Glavna zaloga M. Berdajs, Maribor. 3—3.

Prodaja se: 1 poletna moška obleka, 1 bele hlače, 2 para močnih čevljev št. 44 in 45, pol ducata ovratnikov št. 39 in 40 in 1 usnjate gamaše. Vpraša se: Vrazova ul. 6, prtl., levo.

ZAHVALA.

Ob priliki smrti moje nepozabne soproge

TEREZIJE

izrekam najskrenejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, kateri so prihiteli s krasnimi cvetlicami in jo spremili k večnemu počitku, posebno pa onim, ki so ji ob hudi bolezni z obiski krajšali ure.

Maribor, dne 10. avgusta 1920.

Jernej Kravos
žalujoči soprog.

Trgovci pozor!

Imam na prodaj police (stelaže), močne, še celo nove in sicer:

1 kom. 2 m dolg, 3/4 m visok, 50 cm globok
2 « 4 « « 3/4 « « 50 « «

Zgornje tri police so spredaj s šipami na kroglah za potegniti (Flügel auf Kugellager). 1 komad 1'10 m dolg s 42 predalčka z ročaji. Cena po dogovoru. Na ogled pri

Alojziju Lentz v Ljutomeru.

Trgovske police

(stelaže)

za manufakturno trgovino, v dobrem stanu, se poceni prodajo. Ponudbe sprejema »Zastopstvo jugoslovenskih novin«, Maribor, Slovenska ulica 15.

Za Beograd išče se vodjostrokovnjaka lesne trgovine

veščega tudi srbskega jezika, vendar ne pogoj. Nastop takoj ali čim prej. Ponudbe z navedbo dosednjega službovanja, plače in referenc pod »Lesna družba« na upravo tega lista. 3—3

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vse vrste straženja v mestu, na kolodvoznici, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojevanja v pisarni Pristanišna ulica 2